

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Nc/4/2024
Identifikačné číslo spisu:	5122207074
Dátum vydania rozhodnutia:	19.08.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5122207074.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ľ. Š., narodeného X. V. XXXX, G. D. O., D. Y. XXXX/X, zastúpeného združením na ochranu spotrebiteľa EuroSpotrebiteľ, Kysucké Nové Mesto, Sládkovičova 1222/73, IČO: 51 428 148, proti žalovanej O2 Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 40, IČO: 47 259 116, zastúpenej splnomocnenkyňou A.K.F Legal, s. r. o., Bratislava, Čulenova 5, IČO: 47 236 400, o zaplatenie 620 €, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 7Csp/45/2022, o návrhu žalobcu na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na tomto súde pod sp. zn. 7CoCsp/30/2024, takto

rozhodol:

Sudcovia Krajského súdu v Žiline Mgr. František Dulačka, Mgr. Mária Kašíková a JUDr. Zuzana Krivdová n i e s ú v y l ú č e n í z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na tomto súde pod sp. zn. 7CoCsp/30/2024 (spor Okresného súdu Žilina sp. zn. 7Csp/45/2022).

Odôvodnenie

1. Mgr. František Dulačka, predseda senátu 7CoCsp Krajského súdu v Žiline (ďalej tiež len „odvolací súd“), vo veci vedenej pod sp. zn. 7CoCsp/30/2024 predkladacou správou z 8. augusta 2024, došlou Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) 19. augusta 2024 predložil spis na rozhodnutie podľa § 54 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „CSP“) o námietke zaujatosti vznesenej žalobcom voči všetkým sudcom odvolacieho súdu.

2. Žalobca prostredníctvom tzv. spotrebiteľského združenia ho zastupujúceho v spore vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 7Csp/45/2022 uplatnil námietku zaujatosti (č. 1. 184 spisu) voči všetkým sudcom odvolacieho súdu odôvodnenú tak, že: „Vedie s KS Žilina [žalovaný prvostupňový orgán] a MS SR [žalovaný odvolací orgán] živý súdny spor na Správnom súde BB č. 2S/49/2023 o preskúmanie rozhodnutia INFO č. 52RM/2023 - 142-I z 25. septembra 2023 vo veci protiprávneho neposkytnutia informácií a to nezákonného odopretia sprístupniť informácie o sudcoch KS Žilina, ktorí sú alebo boli trestne stíhaní alebo disciplinárne stíhaní najmä za korupčné služby poskytované neoprávneným spôsobom, neoprávneným osobám a za kupčenie so spravodlivosťou najmä v prípade medializovanej kauzy napr. A.. Ďalšia žaloba a preskúmavanie rozhodnutia s potenciálom spáchania

priestupku na OZ EuroSpotrebiteľ zo strany KS Žilina ako prvostupňového orgánu je vedená aj na Správnom súde BA 2S/46/2024, 0724100645 č. 20RM/2024-142-I zo dňa 11. apríla 2024. V danom rozsiahlom trestnom stíhaní pod ŠTS 1Tp/5/2020 bolo preukázané nezákonné konanie a obchodovanie, rozsiahle korupčné aktivity a ilegálny obchod sudcov KS Žilina, že KS ako inštitúcia zlyhal stratil akúkoľvek zbytkovú verejnú dôveru, a preto sa môže každý príčetný subjekt domnievať o predpojatosti (zaujatosti) tohto súdu ako takého, pretože je verejne známe ako sa dlhoročne obchoduje so spravodlivosťou v tomto štáte ako si slovenská pseudospravodlivosť vytvorila zvykové právo obchodovať s korupčnými službami, ako sa zaviedlo zvykové právo vydávať nezákonné rozsudky a donútiť strany konania sa brániť prostredníctvom naoktovaného obligatórneho právneho zastúpenia a tak sa paraziticky priživovať cez advokátsky stav na úkor strán konania prostredníctvom vynútených riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkom proti protiprávnym rozhodnutiam a postupov súdov. Pokiaľ KS odmieta verejnosti a stranám konania, alebo ich zástupcom, sprístupniť cenníky korupčných služieb svojich sudcov, informácie o tom, ktorí sudcovia boli alebo mohli byť zapojení do ilegálneho obchodovania, ktoré trestné a disciplinárne konania sú vedené proti ktorým sudcom, potom nie je možné reálne od strán konania požadovať presnú špecifikáciu námietky zaujatosti a smerovať ich konkrétne proti jednotlivcom. Ak platí prezumpcia nevinu v prospech nepoctivých a kriminálnych sudcov súdu, potom platí aj prezumpcia legálnosti ich konania a poskytované korupčné služby a obdobné nezákonné aktivity sa považujú za „zákonné“ dokiaľ oprávnené orgány nepreukážu opak, či? Aj na zjavnú trestnú činnosť a jej páchatel'ov platí rovnaká prezumpcia nevinu a prezumpcia legálnosti konania dotknutých (podozrivých) osôb dokiaľ sa nejudikuje opak“. V závere uviedol ako dôkaz o vzniku a činnosti mafie odkaz: „C:/..O..Y.Xpdf V. Z. N. Č.. XS/XX/XXXX“. Navrhol vylúčiť všetkých sudcov odvolacieho súdu a sumarizovať a pripojiť prehľad všetkých disciplinárnych a trestných stíhaní, právoplatné rozsudky odsúdených sudcov proti všetkým terajším sudcom a exsudcom odvolacieho súdu za roky 2000 až 2024 dopytom na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky na preukázanie ilegálnych aktivít odvolacieho súdu v prospech vybraných subjektov.

3. Dňa 23. júla 2024 bol spis spolu s podaným opravným prostriedkom a námietkou zaujatosti predložený odvolaciemu súdu. Véc napadla do senátu 7Co v zložení Mgr. František Dulačka, Mgr. Mária Kašíková a JUDr. Zuzana Krivdová.

4. Mgr. František Dulačka vo vyjadrení z 2. augusta 2024 k námietke zaujatosti uviedol, že nemá žiadny osobný vzťah k predmetu prejednávanej veci a ani k stranám tohto konania. Skutočnosti uvádzané žalobcom v námietke zaujatosti na strane 184 sa netýkajú jeho osoby pri výkone povolania sudcu na Krajskom súde v Žiline a z týchto dôvodov sa necíti byť vo veci zaujatý.

5. Mgr. Mária Kašíková vo vyjadrení z 5. augusta 2024 k námietke zaujatosti uviedla, že k predmetu konania, jeho stranám, ako aj zástupcom nemá žiaden vzťah a skutočnosti uvádzané žalobcom v námietke zaujatosti sa netýkajú jej osoby pri výkone funkcie sudcu na Krajskom súde v Žiline. Vo veci sa necíti byť zaujatá.

6. JUDr. Zuzana Krivdová vo vyjadrení zo 7. augusta 2024 k námietke zaujatosti uviedla, že nemá žiaden vzťah k sporovým stranám, ani k ich zástupcom, ani k predmetu konania. Vo veci sa necíti zaujatá. Skutočnosti uvádzané žalobcom v námietke zaujatosti sa netýkajú jej osoby pri výkone funkcie sudcu na Krajskom súde v Žiline.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Žiline (§ 54 ods. 2 CSP) preskúmal vec a posúdil opodstatnenosť námietky zaujatosti z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci v zmysle § 49 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že námietka zaujatosti nebola podaná dôvodne.

8. Podľa § 49 ods. 1 CSP je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.

9. Účelom práve citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu sporu (veci), k nezaujatému prístupu k stranám, resp. účastníkom, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní; zámerom je tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktoré sú z hľadiska vylúčenia sudcu považované za právne relevantné. Sú nimi existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to: a/ k sporu (veci), v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu (účastníkom konania), ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, c/ k zástupcom strán sporu, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcim znaky vzťahu uvedeného pod bodom b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní.

10. Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na ním prejednávanom spore (veci) alebo taký jeho osobný vzťah k stranám sporu (účastníkom konania), ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní, ktorý by pri všetkej mozgnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

11. Súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uverejneného v prílohe oznámenia niekdajšieho Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca. Ústavná úprava práva na spravodlivý proces (čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, a jedného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ďalej tiež len „Ústava“ a „ústavný súd“) zároveň na druhej strane zaručuje aj právo na to, aby právna vec strany sporu nebola odňatá zákonnému sudcovi, ktorý bol určený podľa zákonných pravidiel príslušnosti súdov (čl. 48 Ústavy). V zásade teda platí, že v určitej právnej veci by mal rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu a tento tzv. zákonný sudca by sa už v ďalšom priebehu konania nemal meniť. Výnimku z ústavnej zásady nezmeniteľnosti zákonného sudcu predstavuje inštitút vylúčenia sudcu z rozhodovania, ktorý zákonom predpokladaným postupom a zo zákonom predpokladaných dôvodov pripúšťa, aby zákonný sudca bol vylúčený z ďalšieho rozhodovania. Zámer, ktorý tu umožňuje prelomiť ústavnú zásadu nezmeniteľnosti zákonného sudcu, spočíva v zmarení hroziaceho rizika, že by v spore mohol rozhodovať zaujatý a nie nestranný sudca. Nestrannosť sa spravidla chápe ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a straníckosti (nadržania určitej procesnej strane).

12. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania buď na základe oznámenia sudcu (§ 50 CSP) alebo na návrh strany (§ 52 CSP). Obsahom práva na prerokovanie sporu (veci) pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania sporu (veci) pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie sporu nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia sporu (veci) pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

13. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (pozri napríklad Piersack proti Belgicku). Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom. Významné z tohto hľadiska je, čo si sudca myslel pro foro interno. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napríklad Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúce nie je však (subjektívne) stanovisko sudcu, alebo presvedčenie subjektu uplatňujúceho námietku zaujatosti, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho

stanoviska sudcu, či subjektu (spravidla strany sporu, resp. účastníka konania) uplatňujúceho námietku zaujatosti, ale podľa objektívnych symptómov. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania nezaujatosti [porovnaj tézu, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („Justice must not only be done, it must also be seen to be done“)]. Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku). Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci a k stranám sporu, resp. aj k ich zástupcom. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je to, či obava je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar proti Spojenému kráľovstvu), teda či je tu relevantná obava z nedostatku nezaujatosti. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného.

14. Existencia oprávnených pochybností závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či (úplne odhladnúc od osobného správania sa sudcu) existujú preukázateľne skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri tiež Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietat' zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú.

15. Z uvedenej judikatúry ESĽP a ústavného súdu možno vyvodiť, že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďovať prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne existujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k sporu disponuje. Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k sporu, stranám sporu (účastníkom konania) alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranne (porovnaj napr. I. ÚS 332/08).

16. O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám. Pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností. Svojim správaním má dbať na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. Musí mať dostatok schopností ovládať svoje konanie aj sféru svojich vnútorných pocitov. Súčasťou vecného prístupu sudcu k prejednávanej veci a k stranám sporu je, napr. aj schopnosť sudcu vyrovnať sa vnútorne s prípadnými námietkami strán v priebehu i mimo konania, ako aj s eventuálnou kritikou jeho konania, ktorá môže mať rozmanitú podobu (porovnaj R 47/1998). Pokiaľ by sudca (mimo iného) takúto schopnosť nemal, spochybňovalo by to jeho spôsobilosť vykonávať funkciu sudcu. Treba pripomenúť, že nezávislosť s nestrannosťou a odbornosťou (kvalifikáciou) sudcu sú podmienkami kvalitného rozhodovania a jeho predvídateľnosti a sledujú tak význam riadneho naplňovania (poskytovania) spravodlivosti.

17. Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva (o. i.) povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K stranám je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca zachovávať k sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní vždy vecný a profesionálny prístup.

18. Podľa § 52 ods. 2 CSP v námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca

námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

19. Aj v konaní o námietke zaujatosti na povinnosť tvrdenia nadväzuje dôkazná povinnosť, čo znamená, že strana konania musí svoje tvrdenie viesť aj hodnoverne preukázať, inak toto tvrdenie zostáva len v rovine argumentačnej. To samozrejme platí len pri preukazovaní pomeru sudcu predpokladaného zákonom, spôsobilého viesť k pochybnostiam o nezaujatosti a nie aj pri samotnom opaku nezaujatosti v podobe zaujatosti (ktorá sa ako vnútorný psychický vzťah sudcu až na pomerne vzácne výnimky preukázať nedá).

20. V danom prípade žalobca odôvodnil námietku zaujatosti smerujúcu voči všetkým sudcom odvolacieho súdu v prvom rade tým, že zástupca žalobcu vedie s odvolacím súdom [žalovaný prvostupňový orgán] a príslušným rezortným ministerstvom [žalovaný odvolací orgán] súdny spor na Správnom súde v Banskej Bystrici č. 2S/49/2023 o preskúmanie rozhodnutia INFO č. 52RM/2023 - 142-I z 25. septembra 2023 a zároveň je vedený súdny spor aj na Správnom súde v Bratislave č. 2S/46/2024, 0724100645 č. 20RM/2024-142-I z 11. apríla 2024 s potenciálom spáchania priestupku na zástupcu žalobcu zo strany odvolacieho súdu ako prvostupňového orgánu. Uviedol, že v trestnom stíhaní pod ŠTS 1Tp/5/2020 bolo preukázané nezákonné konanie a obchodovanie, rozsiahle korupčné aktivity a ilegálny obchod sudcov odvolacieho súdu, čím odvolací súd zlyhal (stratil akúkoľvek zbytkovú verejnú dôveru), a preto sa každý príčetný subjekt môže domnievať o predpojatosti (zaujatosti) tohto súdu ako takého.

21. Z vyjadrenia zákonných sudcov senátu 7CoCsp Krajského súdu v Žiline vyplýva, že títo sa (subjektívne) necítia byť zaujatí. Najvyšší súd, posudzujúc aj objektívne aspekty nestrannosti sudcov, dospel k záveru, že samotná skutočnosť, že tzv. spotrebiteľské združenie, zastupujúce aj žalobcu z prejednávanej veci, vedie súdne konania proti odvolaciemu súdu, sama o sebe nezakladá dôvod na pochybnosti o nezaujatosti všetkých sudcov odvolacieho súdu. Možno konštatovať, že rovnako neústavné a nezákonné ako prejednanie a rozhodnutie veci sudcom, o ktorého nezaujatosti je pochybnosť, by bolo aj rozhodnutie o vylúčení sudcu v prípade, kde pre také opatrenie nie sú splnené zákonné podmienky.

22. Vzhľadom na to, že relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach, a tvrdenia žalobcu z prejednávanej veci zostali len v rovine argumentačnej (či už pri poukaze na prebiehajúce súdne spory, tak aj pri snahe vzťahovať medializované nešváry viažúce sa k odvolaciemu súdu na všetkých jeho sudcov), najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonom vyžadované predpoklady vyplývajúce z ustanovenia § 49 ods. 1 CSP na vylúčenie sudcov odvolacieho súdu (začlenených rozvrhom práce do senátu 7CoCsp) z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Uplatnenú námietku zaujatosti považoval, preto najvyšší súd voči sudcom uvedeným vo výroku tohto uznesenia za nedôvodnú. O vylúčení ďalších sudcov odvolacieho súdu v zmysle § 55, vety druhej CSP nerozhodoval.

23. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.